

Nätverket för solparker ☀️

Alight, Arise, BayWa r.e. Nordic AB, BeGreen, Better Energy, E.ON. Energiinfrastruktur, Energiengagemang, European Energy, Fortum, GreenGo Energy, Helios Nordic Energy, Neoen, Nordic Solar, OX2, Solkompaniet, Svea Solar, Turn Energy, wpd Scandinavia

Solparksstatus – första halvåret 2024

Nätverket för solparker

September 2024

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Metod	4
2. Kartläggning av solparker	5
2.1. Godkända solparker	5
2.2. Solparker som väntar på beslut.....	7
2.3. Storlek på anläggningar	7
2.4. Yta för solparkerna.....	9
2.5. Statistik per län	10
2.6. Statistik per elområde	12

Nätverket för solparker verkar för att öka kunskapen om storskaliga solparker bland beslutsfattare, intressenter och allmänhet. Vi verkar också för regulatoriska förändringar som underlättar etablering av, och lönsamhet i, markbaserad solkraft i Sverige. Genom att sprida kunskap kring solkraften hoppas vi kunna accelerera energiomställningen i Sverige och bidra till både minskade utsläpp och en snabbare elektrifiering av samhället.

Sammanfattning

Godkända anläggningar

- Under första halvåret 2024 godkände länsstyrelserna 95 anläggningar, med en installerad effekt på 1 392 megawatt (MW) och en möjlig elproduktion på 1,4 terawattimmar (TWh) – lika mycket som användningen av hushållsel i 286 000 villor.
- Det kan jämföras med att det under hela 2023 godkändes 223 anläggningar med en installerad effekt på 1 506 MW och en möjlig elproduktion på 1,5 TWh.
- Sedan 2019 har totalt 597 anläggningar godkänts, med en installerad effekt på 4 726 MW och en möjlig elproduktion på minst 4,8 TWh.
- Av de parker som godkänts under första halvan av 2024 har den största en möjlig elproduktion på 130 GWh (0,13 TWh). Huvuddelen är dock mindre parker och den genomsnittliga elproduktionen är på 15 GWh.

Anläggningar som väntar på besked

- Den 30 juni 2024 väntade 463 anmälningar för markbaserade solparker på beslut från länsstyrelserna. Vid utgången av 2023 var antalet 364.
- Tillsammans har de parker som väntar på beslut en installerad effekt på 16 479 MW och en förväntad elproduktion 17,1 TWh el.
- Det kan jämföras med att det vid utgången av 2023 fanns anläggningar med en sammanlagd elproduktion på 11,8 TWh som väntade på besked, det vill säga en ökning med 45 procent på sex månader.

Installerad effekt för anläggningar

- Godkända anläggningar har en genomsnittlig installerad effekt på 9 MW.
- Avslagna anläggningar har en genomsnittlig installerad effekt på 20 MW.
- Ej avgjorda anläggningar har en genomsnittlig installerad effekt på 38 MW.

Yta för solparkerna

- De parker som godkänts under första halvåret 2024 upptar en yta på 1 685 hektar och den totala ytan för godkända anläggningar (sedan 2019) uppgår till 6 459 hektar. De parker som väntar på besked upptar en yta på 22 161 hektar.
- Totalt upptar parkerna som fått godkänt eller väntar på besked en yta på 28 620 hektar, av vilket högst 48 procent (13 789 hektar) avser jordbruksmark.¹ Det motsvarar 0,5 procent av jordbruksmarken eller 10 procent av den mark som i dag ligger i träda.

¹ Andelen yta som avser jordbruksmark inkluderar även ärenden som "delvis" anläggs på jordbruksmark och ärenden där det är oklart vilken typ av mark som avses. Den faktiska ytan för jordbruksmark är därmed lägre.

1. Metod

Kartläggningen av solparker omfattar anmälningar om samråd eller tillståndsansökningar som inkommit till länsstyrelserna under perioden 1 januari 2019–30 juni 2024. Samtliga relevanta handlingar har begärts ut från landets 21 länsstyrelser och kartläggningen baseras på det underlag som lämnats av länsstyrelserna.

För vissa ärenden saknas information om antingen effekt, elproduktion eller yta. I de fallen har medianvärden för övriga ansökningar använts för att uppskatta värdet. I ett mindre antal ärenden saknas dock helt uppgifter, vilket innebär att total effekt, produktion och yta är något underskattad i kartläggningen.

Andelen yta som avser jordbruksmark inkluderar även ärenden som "delvis" anläggs på jordbruksmark och ärenden där det är oklart vilken typ av mark som avses. Ytan för jordbruksmark är därmed något överskattad i kartläggningen.

Kartläggningen har sammanställts i Excel, varifrån nyckeltalen i denna rapport hämtats ifrån.

Fakta – Effekt och energi

Effektbegrepp

1 GW = 1 gigawatt = 1 000 MW

1 MW = 1 megawatt = 1 000 kW

1 kW = 1 kilowatt = 1 000 W

Energibegrepp

1 TWh = 1 terawattimme = 1 000 GWh

1 GWh = 1 gigawattimme = 1 000 MWh

1 MWh = 1 megawattimme = 1 000 kWh

1 kWh = 1 kilowattimme = 1 000 Wh

Effekten beskriver hur mycket elektrisk energi som kan produceras ett givet ögonblick. Energi beskriver hur mycket elektricitet som har producerats under en viss tidsperiod. Energi är produkten av effekt och tid:

Energi = Effekt x Tid

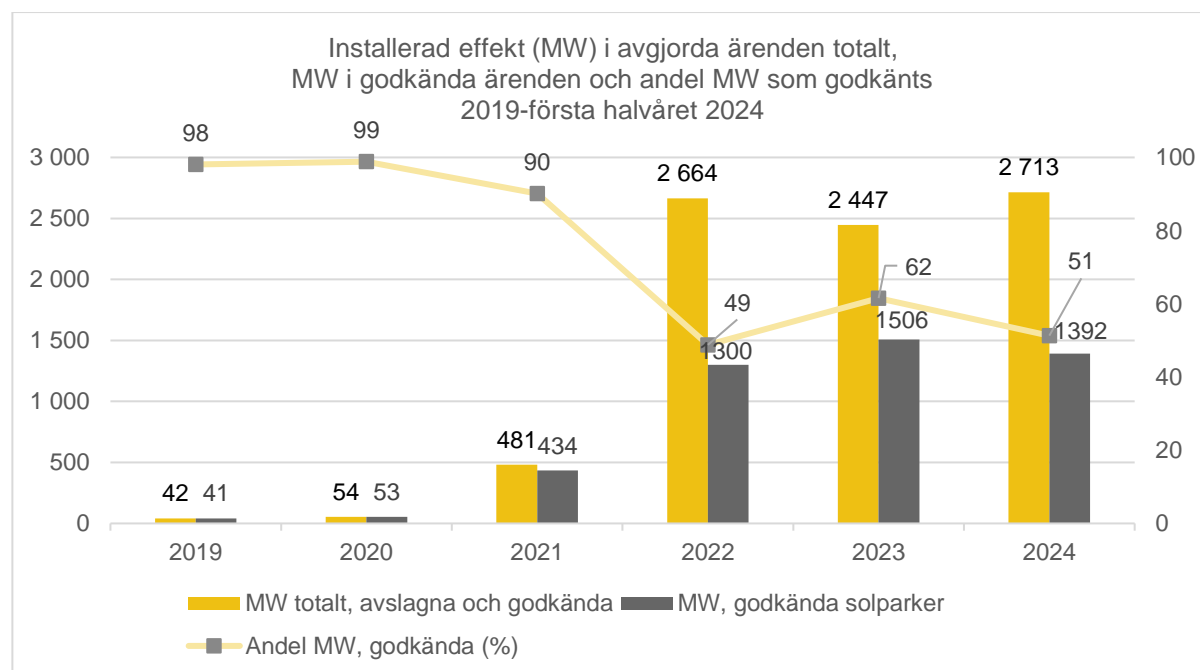
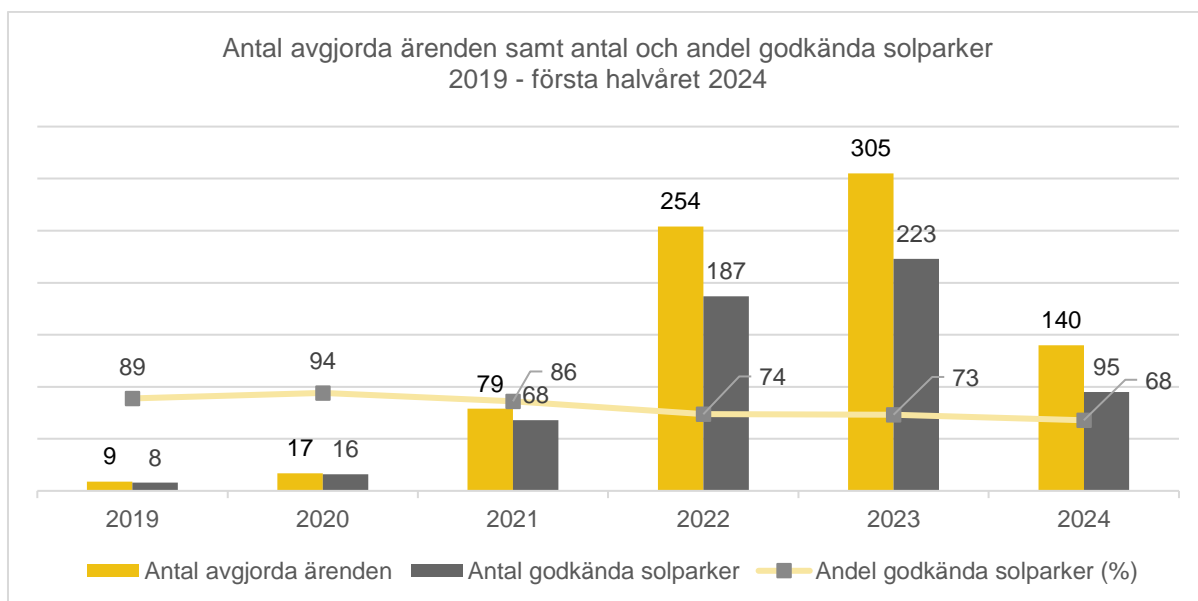
En solpark på 1 MW producerar cirka 1 GWh el under ett år, vilket motsvarar att den producerar el vid maximal effekt under ungefär 1 000 timmar per år. I praktiken producerar solparken el under många flera timmar, men inte alltid vid full effekt.

2. Kartläggning av solparker

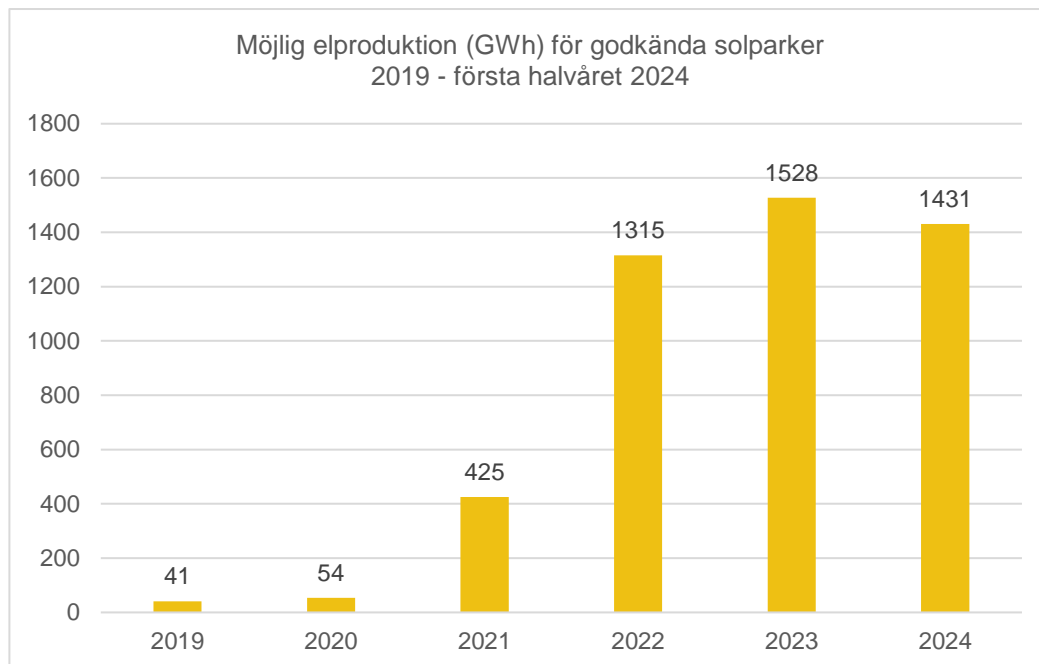
2.1. Godkända solparker

Under första halvan av 2024 godkände länsstyrelserna 95 solparker, med en installerad effekt på 1 392 megawatt (MW) och en möjlig elproduktion på 1,4 terawattimmar (TWh) – lika mycket som användningen av hushållsel i 286 000 villor.

Under första halvan av 2024 godkände länsstyrelserna 68 procent av ärendena, vilket är den lägsta andelen sedan kartläggningen genomfördes första gången, 2019. Räknat i effekt (MW) var andelen 51 procent (nedre figuren).

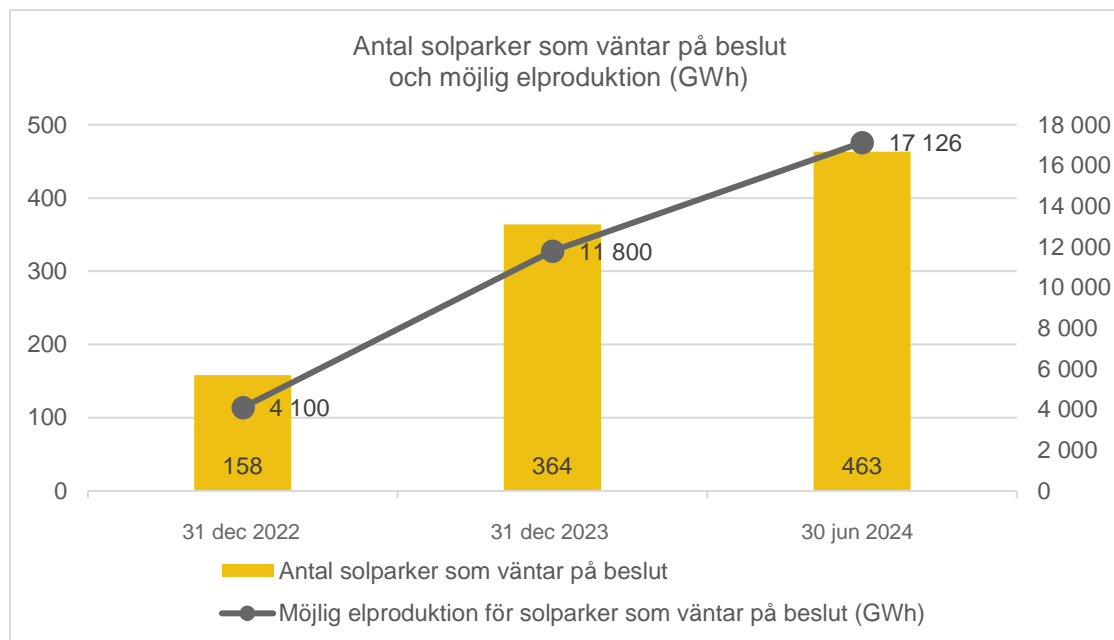
Sedan 2019 har totalt 597 anläggningar godkänts, med en total installerad effekt på 4 726 MW och en total möjlig elproduktion på 4,8 TWh. Enbart under första halvåret 2024 godkändes anläggningar med en möjlig elproduktion på 1,4 TWh, vilket är i samma storleksordning som helåren 2022 och 2023.

2.2. Solparker som väntar på beslut

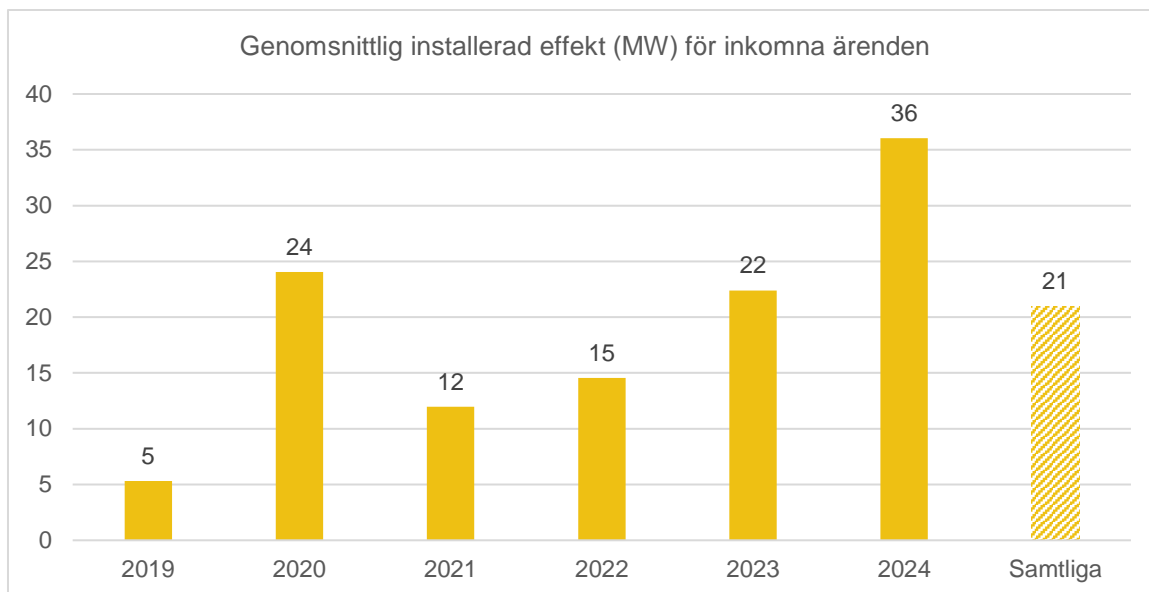
Den 30 juni 2024 väntade 463 anmälningar för markbaserade solparker på beslut från länsstyrelserna. Det kan jämföras med att antalet vid utgången av 2023 var 364.

Tillsammans har de 463 parker som väntar på beslut en installerad effekt på 16 479 MW och en förväntad elproduktion på 17,1 TWh – motsvarande den årliga elproduktionen i två kärnkraftsreaktorer. Vid utgången av 2023 var motsvarande siffra 11,8 TWh.

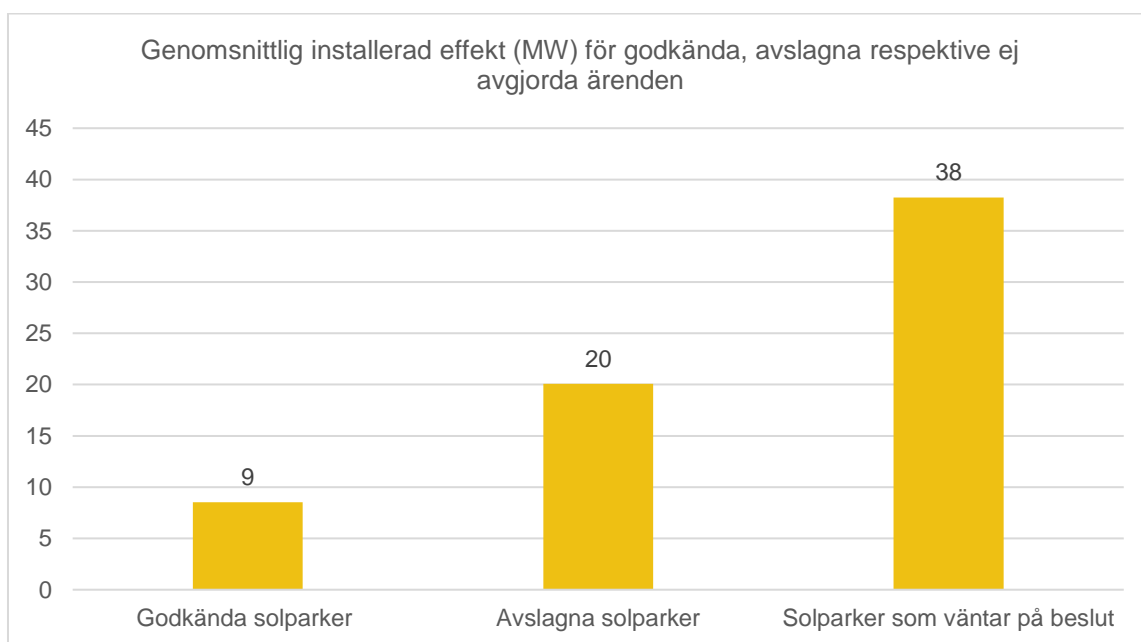

2.3. Storlek på anläggningar

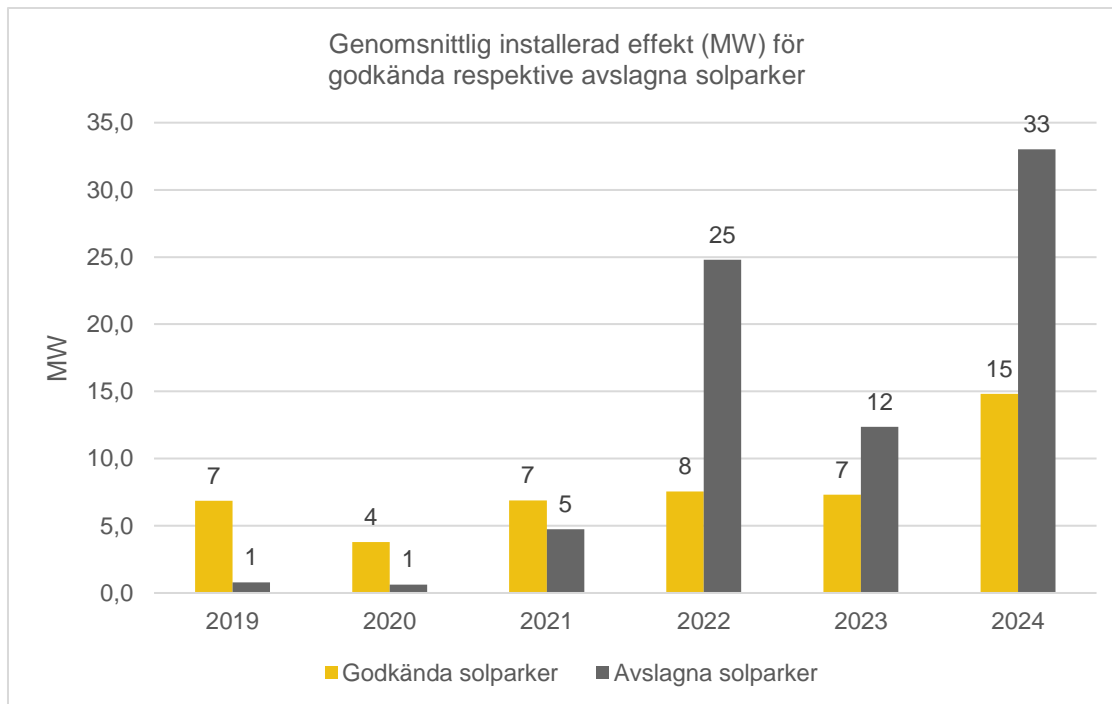
Den genomsnittliga installerade effekten för inkomna ärenden har successivt ökat sedan 2019, med undantag för 2020 då några större solparker drog upp snittet. De ärenden som inkom under första halvåret 2024 hade en genomsnittlig effekt på 36 MW, vilket kan jämföras med 22 MW under 2023.

Det är stor skillnad på den genomsnittliga installerade effekten för godkända, avslagna respektive ej avgjorda solparker. Under perioden 2019 – första halvåret 2024 är den genomsnittliga installerade effekten hos godkända solparker 9 MW, medan motsvarande siffra för avslagna parker är drygt dubbelt så stor och för solparker som väntar på beslut är siffran drygt fyra gånger så stor.

De solparker som godkändes under 2021–2023 hade en genomsnittlig effekt på 7–8 MW. Första halvåret 2024 fördubblades genomsnittet till 15 MW. Den största anläggningen som godkändes 2024 hade en installerad effekt på 130 MW.

2.4. Yta för solparkerna

De parker som godkänts under första halvan av 2024 upptar en yta på 1 685 hektar. Totalt sedan 2019 uppgår den sammanlagda ytan för godkända solparker till 6 459 hektar.

Av de solparker som godkänts under första halvan av 2024 avser högst 53 procent av ytan jordbruksbruksmark, och totalt sedan 2019 är motsvarande andel 63 procent. Totalt upptar parkerna som fått godkänt sedan 2019 eller väntar på besked en yta på 28 620 hektar, av vilket högst 48 procent avser jordbruksmark. I andelen jordbruksmark ingår även "delvis jordbruksmark" och ärenden där typ av mark inte framgår av underlaget, vilket innebär att andelen är något överskattad.

Sveriges totala jordbruksmark uppgår till knappt 3 miljoner hektar, varav drygt 132 000 hektar ligger i träda. Den totala ytan för godkända solparker på jordbruksmark utgör därmed 0,1 procent av jordbruksmarken eller 3,0 procent av mark som i dag ligger i träda. När även samtliga solparker som väntar på besked inkluderas uppgår andelen till 0,5 procent av jordbruksmarken eller 10 procent av den mark som i dag ligger i träda.

2.5. Statistik per län

2.5.1. Solparker som godkänts respektive väntar på beslut första halvåret 2024

Län	Antal godkända ärenden under första halvåret 2024*	Total förväntad produktion, godkända 2024 (GWh)*	Antal ej avgjorda ärenden	Total förväntad produktion, ej avgjorda (GWh)
Blekinge	1	20	19	425
Dalarna	2	1	9	363
Gotland	0	0	5	89
Gävleborg	0	0	3	593
Halland	7	83	33	1 086
Jämtland	0	0	0	0
Jönköping	5	93	28	593
Kalmar	8	261	13	940
Kronoberg	4	62	60	3 549
Norrbotten	1	5	0	0
Skåne	4	50	86	2 548
Stockholm	3	67	9	300
Södermanland	0	0	20	215
Uppsala	2	45	10	401
Värmland	2	2	60	883
Västerbotten	3	142	1	3
Västernorrland	0	0	1	550
Västmanland	8	62	10	809
Västra Götaland	41	512	41	1 769
Örebro	2	22	21	813
Östergötland	2	5	34	1 198
Riket	95	1 431	463	17 126

* Uppgifter saknas för totalt 15 anläggningar under perioden.

2.5.2. Totalt antal solparker som godkänts respektive avslagits sedan 2019

Län	Antal godkända ärenden sedan 2019	Total förväntad produktion, godkända sedan 2019 (GWh)	Antal avslagna ärenden sedan 2019	Total förväntad produktion, avslagna sedan 2019 (GWh)
Blekinge	50	246	7	9
Dalarna	5	9	2	1
Gotland	2	6	10	443
Gävleborg	4	21	0	0
Halland	59	470	5	91
Jämtland	2	3	0	0
Jönköping	21	162	9	162
Kalmar	23	438	14	270
Kronoberg	49	350	15	1 166
Norrbottn	2	5	1	15
Skåne	87	156	53	522
Stockholm	23	290	5	47
Södermanland	36	533	2	40
Uppsala	36	614	5	56
Värmland	21	30	2	7
Västerbotten	7	158	1	0
Västernorrland	0	0	0	0
Västmanland	13	93	1	114
Västra Götaland	100	767	49	576
Örebro	30	249	18	183
Östergötland	27	125	7	135
Riket	597	4 726	206	3 837

2.6. Statistik per elområde

2.6.1. Solparker som godkänts respektive väntar på beslut första halvåret 2024

Elområde	Antal godkända solparker första halvåret 2024	Total förväntad produktion, godkända* (GWh)	Antal solparker som väntar på beslut	Total förväntad produktion, väntar på beslut (GWh)
EO1	2	6	0	0
EO2	1	10	2	553
EO3	71	943	257	8 959
EO4	21	472	204	7 614
Riket	95	1 431	463	17 126

*Uppgifter saknas för totalt 15 anläggningar

2.6.2. Totalt antal solparker som godkänts respektive avslagits sedan 2019

Elområde	Antal godkända solparker sedan 2019	Total förväntad produktion, godkända (GWh)	Antal avslagna solparker sedan 2019	Total förväntad produktion, avslagna (GWh)
EO1	5	23	1	15
EO2	6	13	1	0
EO3	331	2 970	94	1 600
EO4	255	1 719	110	2 222
Riket	597	4 726	206	3 837